

NEVŞEHİR GIDA TARIM VE HAYVANCILIK İL MÜDÜRLÜĞÜ

Nüfusumuzun % 40,23'ü kırsal kesimde yaşamaktadır. İlimizde 2016 yılında Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı 21.226 çiftçi ailesi vardır. 2017 yılı ÇKS başvuruları sona ermiş olup, veri giriş işlemleri devam etmektedir.

2016 yılı ÇKS kayıtlarının sonucunda çiftçi ailesi başına 110.56 dekar arazi düşmektedir. Km² ye 53 kişi düşmektedir. İlimiz çayır mera alanı: 71.624 hektar olup, toplam arazi varlığının % 13,3'ünü teşkil eder.

İlimizin 538.630 hektarlık yüzölçümünün % 2,5 ü orman, % 65,4'ü ekilebilir arazi, % 18,8 'si tarıma elverişsiz ve % 13,3'ü çayır-meradır.

Nevşehir genelinde tarımsal üretim arazi kullanımının %67 sini tahıllar oluşturur. Diğer önemli ürünleri üzüm başta olmak üzere çekirdeklik kabak, patates, pancar ve baklagillerdir.

İstatistiki Rakamlarla Nevşehir'de Tarımsal Yapı

1. Genel Arazi Varlığı

ARAZİ VARLIĞI	ALAN (ha)	%
EKİLEBİLİR ARAZİ	352.217,8	65,4
ORMAN ARAZİSİ	13.664,6	2,5
ÇAYIR MERA	71.624,3	13,3
TARIMA ELVERİŞLİ OLMAYAN ARAZİ	101.123,3	18,8
TOPLAM ARAZİ	538.630,0	100,0

2. Ekilebilir Arazi Dağılımı

Ürünler	Alan (da)	%
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Ekilen Alanı	2.227.436	67
Nadas Alanı	688.558	21
Sebze Alanı	191.826	6
Meyve, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı	220.278	6
TOPLAM	3.328.098	100

3. Önemli Tarım Ürünleri

CİNSİ	EKİLİŞ ALANI (da)	ÜRETİM (Ton)	Ort. Verim (kg/da)
Buğday	1.071.122	226.034	211
Patates	58.856	255.773	4.346
Bağ (Meyve vermeyen bağ: 11.800 da.)	181.598	100.317	610
Şeker Pancarı	53.792	336.770	6.270
Çerezlik Kabak	172.969	13.513	
Bakliyat	101.581	24.946	

4. Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler

Grup adı	Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Parfümeri-Eczacılık Vb.Bitkiler-Sekerpancarı Ve Yem Bitkileri Tohumları	Fiğ (Adi) (Dane)	85	85	8	94
	Fiğ (Macar) (Dane)	145	145	13	90
Patates-Kuru Baklagiller-Yenilebilir Kök Ve Yumrular	Patates (Diğer)	58.856	58.856	255.773	4.346
	Nohut	40.891	40.891	4.574	112
	Fasulye (Kuru)	74.827	74.827	28.551	382
	Mercimek (Kırmızı)	2.000	2.000	286	143
	Mercimek (Yeşil)	1.244	1.244	149	120
	Yerelması	4	4	4	1.000
Saman Ve Ot	Yonca (Yeşil Ot)	18.601	18.601	73.765	3.966
	Korunga (Yeşil Ot)	4.198	4.198	4.356	1.038
	Yulaf (Yeşil Ot)	1.700	1.700	1.105	650
	Sorgum (Yeşil Ot)	40	40	180	4.500
	Tritikale (Yeşil Ot)	93	93	91	978
	Mürdümük (Yeşil Ot)	2.190	2.190	1.569	716
	Mısır (Silajlık)	14.857	14.857	71.036	4.781
	Hayvan Pancarı	40	40	198	4.950
	Fiğ (Adi) (Yeşil Ot)	6.220	6.220	5.198	836
	Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	1.685	1.685	1.333	791
Şeker İmalatında Kullanılan Bitkiler	Şekerpancarı	53.792	53.710	336.770	6.270
Tahıllar	Buğday (Durum)	63.714	63.714	16.471	259
	Buğday (Diğer)	1.071.122	1.071.122	226.034	211
	Arpa (Diğer)	623.985	623.985	156.179	250
	Çavdar	112.170	112.170	30.698	274
	Yulaf (Dane)	57.646	57.646	12.521	217
	Tritikale (Dane)	3.360	3.360	876	261
Yağlı Tohumlar	Ayçiçeği (Yağlık)	1.215	1.215	245	202
	Ayçiçeği (Çerezlik)	570	570	66	116
	Aspir	12.186	12.186	1.669	137

5. Sebze Ürünleri

Grup adı	Ürün adı	Ekilen Alan(Dekar)	Üretim(Ton)
Kök Ve Yumru Sebzeler	Soğan (Taze)	430	377
	Soğan (Kuru)	775	890
	Sarımsak (Taze)	57	40
	Sarımsak (Kuru)	1.780	952
	Pırasa	63	70
	Havuç	19	23
	Turp (Bayır)	14	27
	Turp (Kırmızı)	10	15
Meyvesi İçin Yetiştirilen Sebzeler	Domates (Sofralık)	5.501	24.650
	Domates (Salçalık)	5.295	31.321
	Hıyar (Sofralık)	665	1.748
	Hıyar (Turşuluk)	60	120
	Biber (Dolmalık)	387	720
	Biber (Sivri)	835	1.613
	Bamya	15	4
	Patlıcan	855	2.074
	Kabak (Çerezlik)	172.969	13.513
	Fasulye (Taze)	845	678
	Kavun	295	542
	Karpuz	584	1.151
Diğer Sebzeler (Başka Yerde Sınıflandırılmamış)	Karnıbahar	63	124
	Brokoli	12	22
	Lahana (Beyaz)	33	79
	Lahana (Kırmızı)	16	30
	Marul (Kıvırcık)	20	30
	Marul (Göbekli)	60	105
	Ispanak	138	140
	Maydonoz	20	14
	Nane	10	5

6. Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkileri

Grup adı	Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşta ağaç sayısı
Üzüm	Üzüm (Sofralık-Çekirdekli)	55.969	23.372	418	55.969
	Üzüm (Kurutmalık-Çekirdekli)	49.059	27.518	561	49.059
	Üzüm (Şaraplık)	76.570	49.427	646	76.570
Diğer Meyveler-Taş Çekirdekli Ve Yumuşak Çekirdekli	Elma (Golden)	1.217	1.613	23	71.022
	Elma (Starking)	1.811	2.083	22	95.664
	Elma (Amasya)	2.763	3.570	26	138.917
	Elma (Grannysmith)	207	228	21	10.775
	Elma (Diğer)	2.808	1.686	18	94.394
	Armut	782	2.607	24	106.633
	Ayva	256	623	22	28.305
	Muşmula	0	5	17	300
	Şeftali (Diğer)	79	101	11	9.465
	Erik	166	304	7	40.545
	Kayısı	10.695	1.002	4	238.977
	Zerdali	4.320	928	6	145.100
	Kiraz	867	226	7	30.220
	Vişne	447	183	11	17.416
	İğde	41	134	10	12.850
	Çilek	336	650	1.935	336
Dut	0	172	28	6.091	
Zeytin Ve Diğer Sert Kabuklular	Badem	5.107	1.222	9	129.190
	Ceviz	6.725	537	10	52.756
	Antep Fıstığı	10	5	15	330
Baharat Bitkileri (İşlenmemiş)	Kimyon	23	2	87	23
	Çörekotu	20	2	100	20

İlimizde en fazla tahıl üretimi gerçekleştirilirken bunu üzüm, çerezlik kabak, patates ve şekerpancarı izlemektedir. 2016 yılında Türkiye’de yetiştirilen çerezlik kabağın % 32,5’i, şaraplık üzümün % 10,45’i, kurutmalık üzümün % 1,76’sı, patatesin % 5,38’i ilimizde üretilmektedir. Patates en önemli gelir kaynağı olmasına karşın son dönemde yaşanan patates siğili hastalığı nedeniyle ekili alanlarda karantina uygulaması sebebiyle daralma görülmüştür. İlimizdeki patates üretimi azalırken ülke üretimi artmış, Türkiye üretiminin yaklaşık % 25 ’ini ilimiz karşılarken bu oran % 5,2’ye kadar düşmüştür.

Tarım alanında genel bütçeden 2016 yılı itibariyle 15 proje üzerinde çalışılmıştır. Projelerin 2016 yılı ödeneği 487.400 TL olup yıl boyunca yapılan harcama ise 625.712 TL olmuştur. Özel İdare alanında 10 proje üzerinde çalışılmış olup, bu proje kapsamında toplam 358.730 TL bütçe ayrılmıştır. İlimizde çiftçilere yönelik desteklemeler düzenli olarak yapılmış, tarımsal üretimin artırılması ve çiftçilerimizin bilinçlendirilmesi yönünde faaliyetler sürdürülmektedir.

Çiftçiye, mazot-kimyevi gübre desteklemeleri ve diğer desteklemeler düzenli olarak yapılmaktadır. 2016 yılına ait yapılan destek ödeme miktarı 74.007.680 TL’ dir. 2017 yılı için destek ödemeleri devam etmektedir.

Bireysel Sulama Makina Ekipman Faaliyetleri:

Bireysel Sulama Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında (Tebliğ No: 2016/13) 2017 yılında toplam 6 adet proje onaylanmıştır. Onaylanan projeler tamamlanmış ve yatırımcıya 49.690,53 TL hibe tutarı ödenmek üzere Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Ekonomik Yatırım Faaliyetleri:

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi programı çerçevesinde Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında (Tebliğ No: 2016/37) 40 adet proje müracaatı alınmıştır. Bakanlığımızca yapılan değerlendirme sonucunda 24 proje onaylanmıştır. Onaylanan projelerden 3 yatırımcı hibe sözleşmesi imzalamamıştır. Geri kalan 21 yatırımcı ile proje iş ve işlemleri devam etmektedir.

Genç Çiftçi Projesi Faaliyetleri:

İlimizde Kırsal Kalkınma destekleri kapsamında 2017 yılı Genç Çiftçi Projesinin Desteklenmesi Hakkında 2017/10 Nolu Tebliğ çerçevesinde toplam 2.077 genç çiftçi internet üzerinden proje başvurusu yapmıştır. Proje başvuru yapanlardan evraklarını İl/İlçe Müdürlüklerimize teslim eden 1.431 genç çiftçinin projesi İl/İlçe Yürütme Birimleri tarafından onaylanmış, 3 proje çeşitli nedenlerle iptal edilmiştir.

Bakanlığımızca İlimize 5.220.000 TL hibe tahsis edilmiş ve toplam 174 genç çiftçi hibe desteği almaya hak kazanmıştır.

Konya Ovası Projesi (KOP) Hayvancılık Yatırım Faaliyetleri:

İlimizde Konya Ovası Projesi (KOP) kapsamında Hayvancılık Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında 2017/2 Nolu Tebliğ çerçevesinde hayvancılık yatırımları için toplam 38 çiftçi müracaat etmiştir. Proje müracaat şartlarını taşımayan 5 çiftçi ile projeden vazgeçen 1 çiftçi olmak üzere toplam 6 çiftçinin projesi değerlendirmeye alınmamıştır. Kalan 32 proje müracaatı Bakanlığımız Merkez Değerlendirme Komisyonuna gönderilmiş, bunlardan 16 proje onaylanmıştır. Proje iş ve işlemleri devam etmektedir.

Tarımsal Kooperatifler ve Birlikler:

İlimizde 3.289 üyesi bulunan 52 kooperatif, 5.408 üyesi bulunan 5 üretici/yetiştirici birliği faaliyet göstermektedir.

Kooperatifin Türü	Kooperatif Sayısı	Üye Sayısı
Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	39	2.292
Sulama Kooperatifi	11	960
Su Ürünleri Kooperatifi	2	37
TOPLAM	52	3.289

İlimizde Bulunan Birlik ve Üye Sayıları

Birlik Adı	Üye Sayısı
Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	1.114
Ürgüp Sebze Üreticileri Birliği	75
Süt Üreticileri Birliği	3.446
Arı Yetiştiricileri Birliği	220
Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	553
TOPLAM	5.408

İlimizde faaliyet gösteren Kooperatif ve Birlikler (S.S.Eskiyaylacık Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi hariç) 2017 yılı genel kurul toplantısını gerçekleştirmiştir.

Doğal Ürün Saklama Depoları;

İlimizde, toplamda 1.220.445 m² 1.281.100 ton kapasiteli, 1.141 adet depo mevcut olup, bulunduğu yer itibari ile depoların listesi aşağıya çıkarılmıştır. Depolarda ağırlıklı olarak limon ve patates saklanmaktadır.

Deponun Bulunduğu Yer	Adedi	Kapasitesi (Ton)	Alanı (m ²)	Depolanan Ürün
Nevşehir Merkez- Nar-Çat	81	409.000	395.000	Patates
Göre Kasabası	26	8.000	7.142	Patates
Derinkuyu Merkez	1	2.000	1.785	Patates
Çardak Kasabası	10	8.000	7.142	Patates
Kaymaklı Kasabası	10	15.000	13.392	Patates
Taşkınpaşa Köyü – Ürgüp	62	8.900	7.946	Patates
Cemil Köyü-Ürgüp	8	450	401	Patates
Şahinefendi Köyü – Ürgüp	67	30.250	27.406	Patates
Güneyce Köyü-Derinkuyu	18	20.000	17.857	Patates
Mazı Köyü – Ürgüp	78	37.500	33.729	Patates
Bahçeli Köyü	31	3.800	3.473	Patates
Ayvalı Köyü-Ürgüp	55	3.200	2.852	Patates
Ortahisar Kasabası - Ürgüp	358	78.000	69.642	Patates+Limon
Başdere Köyü	1	3.000	2.678	Patates
Kavak Kasabası - Merkez	335	654.000	630.000	Patates+Limon
Toplam	1.141	1.281.100	1.220.445	

Kayadan Oyma Doğal Depolar;

Depo Sayısı (adet)	Ürün	Miktar (ton)	Açıklama
1.141	Tohumluk Patates	120.000	Ekim-Nisan aralığında
	Yemeklik Patates	915.000	Ekim-Haziran aralığında
	Limon	115.000	Mart-Eylül aralığında

Ürün İhracat Durumu;

Ürün	İhracat Miktarı (ton)	İhracat Yapılan Ülke
Patates	10.816	Irak, Azerbaycan, Bahreyn, Bulgaristan, Somali, Gürcistan, Türkmenistan, Birleşik Arap Emirlikleri
Kuru Ürün	1.366	Somali, Irak, Tayland, Tazanya, Singapur, Kazakistan, Özbekistan
Limon	124	Romanya
Karpuz	74	Gürcistan

Hayvancılık;

İlimizde hayvancılık potansiyeli iyi olmasına rağmen hayvan varlığı istenilen seviyeye ulaşamamıştır. Buna paralel et ve süt üretimi Türkiye üretiminin yaklaşık % 3-4'ünü oluşturmaktadır.

Sığır Varlığı; (2016 yılı)

SİĞİR IRKI	2 Yaşından Küçük Dana, Tosun Ve Düve	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (İnek)	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Boğa-Öküz)	TOPLAM	IRKLARIN ORANI (%)
SAF KÜLTÜR	23.487	19.326	672	43.485	
KÜLTÜR MELEZİ	15.389	14.401	758	30.548	
YERLİ	387	109	57	553	
TOPLAM	39.263	33.836	1.487	74.586	100,0
MANDA	6	21	6	33	

Koyun-Keçi Varlığı; (2016 Yılı)

CİNSİ	1 Yaşından Küçük Dişi Ve Erkek	1-2 Yaş Arası Dişi Ve Erkek	2 Yaş Üzeri Dişi	2 Yaş Üzeri Erkek	TOPLAM
KOYUN	32.883	15.393	59.100	2.828	110.204
KOYUN MERİNOS	1	8	33	13	55
KİL KEÇİSİ	2.996	1.538	5.659	360	10.553
TOPLAM	35.880	16.939	64.792	3.201	120.812

Diğer Hayvan Varlığı ; (2016 Yılı)

CİNSİ		ADEDİ
KANATLI	TAVUK (Yumurtacı)	818.900
	HİNDİ	6.835
	ÖRDEK	1.893
	KAZ	3.572
	TOPLAM	831.200
ARICILIK	İŞLETME SAYISI	819
	YENİ USUL KOVAN	13.708
	ESKİ USUL KOVAN	421
	TOPLAM KOVAN SAYISI	14.129
TEK TIRNAKLI HAYVANLAR (AT:458, EŞEK:, KATIR:)		458
DEVE		12

Hayvansal Ürünler ve Üretim Miktarları; (2016 Yılı)

ÜRÜNLER	YILLIK ÜRETİM MİKTARI
BAL	87.580 Kg
BAL MUMU	4.093 Kg